

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-87(3)/13/JK

Warszawa, 2 grudnia 2013 r.

DECYZJA DIH-1/76/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Firma Handlowa „SOBKOWIAK” Sp.j. z siedzibą w Siedlcu od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 24 września 2013 r. (nr akt sprawy: D/LE.ŻG.8361.139.2013), na podstawie której ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu trzech partii surówek oferowanych bez opakowań, nieodpowiadających pod względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 9-12 lipca 2013 r. przez inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej również „Wielkopolskim WIIH”, w sklepie mięsno-wędliniarskim, zlokalizowanym w Lesznie przy ul. Słowiańskiej 23, należącym do przedsiębiorcy Firma Handlowa „SOBKOWIAK” Sp.j. z siedzibą w Siedlcu, zwanego dalej również „stroną”, zakwestionowano sposób oznakowania trzech partii surówek oferowanych do sprzedaży bez opakowań o łącznej wartości 32,49 zł, tj.:

- 1,25 kg surówki koperkowej, w cenie sprzedaży 8,90 zł/kg, wartości 11,13 zł, produkcji: Firma Grześkowiak Sp.j., ul. Śremska 29, 62-035 Kórnik;
- 0,80 kg surówki w sosie chrzanowym, w cenie sprzedaży 8,90 zł/kg, wartości 7,12 zł, produkcji: Firma Grześkowiak Sp.j., ul. Śremska 29, 62-035 Kórnik;

- 1,60 kg surówki firmowej, w cenie sprzedaży 8,90 zł/kg, wartości 14,24 zł, produkcji: Firma Grześkowiak Sp.j., ul. Śremska 29, 62-035 Kórnik, zwanych dalej „surówkami”, z uwagi na brak w miejscu ich sprzedaży, na wywieszce lub w inny sposób w miejscu bezpośrednio dostępnym konsumentom, informacji dotyczących nazwy lub imienia i nazwiska producenta oraz wykazu składników, co stanowiło naruszenie § 17 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz.U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych”.

Ponadto w przypadku surówki w sosie chrzanowym stwierdzono rozbieżność pomiędzy nazwą artykułu na wywieszce, tj. „surówka w sosie chrzanowym”, a nazwą uwidocznioną na dokumencie dostawy, tj. „surówka Colesław Wykwintny”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 12 lipca 2013 r. (nr akt kontroli: D.LE.ŻG.8361.139.2013).

W związku z powyższym, pismem z dnia 2 września 2013 r., Wielkopolski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Firma Handlowa „SOBKOWIAK” Sp.j. z siedzibą w Siedlcu o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieprawidłowo oznakowanych trzech ww. partii surówek oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 24 września 2013 r. (nr akt sprawy: D/LE.ŻG.8361.139.2013), Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wymierzył, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 500 zł.

Pismem z dnia 9 października 2013 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania.

Strona wskazała, że dokłada wszelkich starań aby spełnić wymogi prawa, o czym świadczy ilość pozytywnie zakończonych kontroli w jej placówkach oraz aktywne współdziałanie z organami w przypadku pojawienia się jakichkolwiek nieprawidłowości.

Ponadto podkreśliła, że oferuje do sprzedaży wyroby różnych producentów, którzy są zobowiązani do dostarczania ich stronie w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w tym właściwie oznakowanych, gdyż nie jest jej znany chociażby dokładny skład produktów. Tym samym, wszelkie uchybienia obowiązującym przepisom w zakresie oznakowania oferowanych do sprzedaży przez stronę surówek powinny obciążać nie ją, a samego producenta.

W związku z powyższym, zdaniem strony, nieuzasadnionym jest twierdzenie organu pierwszej instancji, iż stopień jej zawinienia należy określić jako wina umyślna w zamiarze ewentualnym, z uwagi na fakt braku możliwości samodzielnej realizacji obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych. Istotnym w

niniejszej sprawie jest, w opinii strony, również okoliczność, iż niezwłocznie po stwierdzeniu nieprawidłowości przez organ, podjęła ona wszelkie niezbędne kroki w celu ich usunięcia, czego efektem jest sprzedaż odbywająca się zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Pismem z dnia 5 listopada 2013 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował przedsiębiorcę Firma Handlowa „SOBKOWIAK” Sp.j. z siedzibą w Siedlcu, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Oznakowanie środków spożywczych, jak wynika z art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej jest jednym z elementów jakości handlowej.

W myśl art. 6 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane.

Wymagania dotyczące sposobu oznakowania środków spożywczych oferowanych bez opakowań (luzem) zostały określone w rozporządzeniu w sprawie znakowania środków spożywczych. Przepis § 17 ust. 1 pkt 1 i 2 tego rozporządzenia stanowi, że w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego podaje się dodatkowo nazwę lub imię i nazwisko producenta oraz wykaz składników. Zgodnie z § 17 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje te podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 tej ustawy stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w sklepie mięsno-wędliniarskim, należącym do przedsiębiorcy Firma Handlowa „SOBKOWIAK” Sp.j. z siedzibą w Siedlcu, stwierdzono, że wprowadzone do obrotu trzy ww. partie surówek nie spełniały wymagań określonych w § 17 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, z uwagi na brak w miejscu ich sprzedaży informacji dotyczących nazwy lub imienia i nazwiska producenta oraz wykazu składników.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wymierzył w drodze decyzji karę pieniężną przedsiębiorcy Firma Handlowa „SOBKOWIAK” Sp.j. z siedzibą w Siedlcu, to jest przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu artykuły rolno-spożywcze o niewłaściwej jakości handlowej.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, wskazuje jednak, iż nie ma możliwości samodzielnej realizacji obowiązków w zakresie oznakowania wynikających z rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, a zatem nie można przypisać jej winy. Ponadto podkreśla fakt natychmiastowego naprawienia stwierdzonych nieprawidłowości. Okoliczności te, w jej opinii, powinny skutkować uchYLENIEM zaskarżonej decyzji i umorzeniem postępowania.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że w zakresie niedopełnienia obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, wbrew jej twierdzeniu, za odpowiedzialną należy uznać wyłącznie stronę, która działając w branży powinna znać i stosować przepisy związane z wykonywaną przez nią działalnością. Nawet jeśli stwierdzone nieprawidłowości były wynikiem rzekomego braku informacji od producenta i zostały niezwłocznie usunięte, nie powoduje to wyłączenia odpowiedzialności w tym zakresie. W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. U. L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”, każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w przedsiębiorstwie, będącym pod jego kontrolą, zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Organ drugiej instancji zauważa, że strona w odwołaniu próbuje dowieść, iż nie otrzymała od producenta zakwestionowanych surówek stosownych informacji w zakresie ich składu, co jednak nie wydaje się przekonujące w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Wynika z niego, iż w jednym przypadku surówka została wycofana ze sprzedaży, z uwagi na fakt, iż etykieta z opakowania zbiorczego została wyrzucona, w drugim brakujące informacje zostały uzupełnione z etykiety producenta znajdującej się na zapleczu, natomiast surówka koperkowa została wycofana ze sprzedaży z uwagi na przeterminowanie ustalone na podstawie etykiety z opakowania zbiorczego. Tym samym nie ulega wątpliwości,

że strona była w posiadaniu wszelkich niezbędnych informacji lecz nie zostały one uwidocznione dla konsumenta. W związku z powyższym, Prezes UOKiK nie widzi podstaw do uwzględnienia wniosku strony o odstąpienia od wymierzenia kary.

Nieinformowanie w oznakowaniu produktów o ich właściwościach i cechach stanowi niedopełnienie obowiązku zapewnienia zgodności oferowanych produktów z wymogami powszechnie obowiązującego polskiego i europejskiego prawa żywnościowego. Prawo to nie przewiduje możliwości zwolnienia się z tego obowiązku i stanowi, że jego celem jest ochrona interesów konsumentów.

Prezes UOKiK zwraca uwagę, że zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, w przypadku produktów oferowanych do sprzedaży bez opakowań jednostkowych (luzem), w miejscu ich sprzedaży, na dotyczących ich wywieszkach lub w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom, podaje się dodatkowo informacje o nazwie lub imieniu i nazwisku producenta oraz wykaz składników.

Należy podkreślić także, że przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej, podlega karze określonej w tym przepisie. Zatem samo stwierdzenie faktu wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niespełniających wymagań jakości handlowej powoduje konieczność nałożenia kary.

Wielkopolski WIIH wydając zaskarżoną decyzję działał w sposób wszechstronny i uwzględniający interes strony oraz rozważył wszelkie okoliczności sprawy, a zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, ustalając wysokość kary pieniężnej uwzględnił prawidłowo stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Przy ocenie stopnia szkodliwości czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu trzech partii surówek o niewłaściwej jakości handlowej, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że brak w miejscu sprzedaży ww. surówek ich wykazu składników naruszał w sposób istotny interesy i prawa konsumentów, gdyż utrudniało im to dokonanie właściwego wyboru zgodnego z ich oczekiwaniami. Ponadto strona jest profesjonalnym podmiotem działającym na rynku artykułów spożywczych, od którego należy wymagać stosownej wiedzy w tym zakresie.

Oceniając stopień zawinienia, organ właściwie wziął pod uwagę, że nieprawidłowości powstały u przedsiębiorcy, który przy wprowadzaniu towarów do obrotu powinien dochować należytej staranności, aby towary były prawidłowo oznakowane.

W kwestii zakresu naruszenia organ pierwszej instancji słusznie zauważył, że został naruszony istotny z punktu widzenia ochrony konsumentów przepis § 17 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych. Przepis ten został ustanowiony w celu zapewnienia konsumentom podstawowych informacji o nabywanych produktach oferowanych do sprzedaży bez opakowań jednostkowych.

Oceniając, na podstawie zgromadzonej dokumentacji, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ pierwszej instancji uwzględnił, że kontrolowany przedsiębiorca nie był wcześniej karany przez Wielkopolskiego WIIH z powodu podobnych nieprawidłowości.

Wielkość obrotów przedsiębiorcy pozwoliła zakwalifikować go do grupy pozostałych przedsiębiorców, zgodnie z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2013 r., poz. 672), tj. spełniających wyższe kryteria niż wymienione w art. 104-106.

Zdaniem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wymierzona ww. przedsiębiorcy kara pieniężna jest adekwatna do popełnionego czynu i uwzględnia opisane powyżej przesłanki, określone w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej.

Należy wskazać, że w przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ww. ustawy wynosi 500 zł i taka została wymierzona stronie w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Marcin Stachura
Kancelaria Radcy Prawnego Marcin Stachura
ul. Poznańska 62/61
60-853 Poznań
pełnomocnik
Firmy Handlowej „SOBKOWIAK” Sp.j. z siedzibą w Siedlcu
2. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Poznaniu
3. a/a